

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΛΕΞΗ ΔΗΜΑΡΑ

Τρίτη, 19 Νοεμβρίου 2013, στις 8 μ.μ.

Το ΟΞΥΓΟΝΟ (Ολύμπου 81), οι εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ και ο Σύλλογος Αποφοίτων Φιλοσοφικής Σχολής ΑΠΘ «Φιλολόγος» σας προσκαλούν την **Τρίτη, 19 Νοεμβρίου 2013, στις 8 μ.μ.**, στην εκδήλωση

ΑΛΕΞΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ

Τον θυμόμαστε και τον τιμούμε

με την ευκαιρία της έκδοσης του τελευταίου του βιβλίου [Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης Το “ανακοπτόμενο άλμα” Τάσεις και αντιστάσεις στην ελληνική εκπαίδευση 1833-2000](#)

Θα μιλήσουν:

η **Βάσω Βασιλού-Παπαγεωργίου**, Διδάκτωρ Επιστημών της Αγωγής και επιμελήτρια του βιβλίου, ο **Γιάννης Τζανής**, Πρόεδρος του «Φιλολόγου», ο **Χρήστος Τζήκας**, Αναπληρωτής Καθηγητής Ιστορίας της Εκπαίδευσης στο ΑΠΘ, και ο **Δημήτρης Φ. Χαραλάμπους**, Καθηγητής Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο ΑΠΘ.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΛΕΞΗ ΔΗΜΑΡΑ

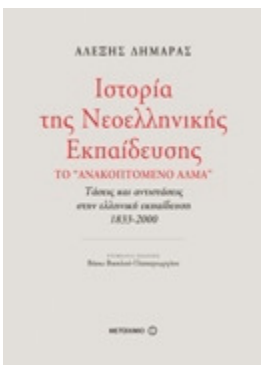
Ο **Αλέξης Δημαράς** (1932-2012) σπούδασε στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και συνέχισε με μεταπτυχιακές σπουδές στο Λονδίνο. Υπήρξε ιδρυτικό μέλος της Εταιρείας Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας της Σχολής Μωραΐτη και διετέλεσε πρόεδρος του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας Ελλάδας. Ήταν Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου του Λονδίνου και για το έργο του στην Ιστορία της Εκπαίδευσης τιμήθηκε με τον τίτλο του Επίτιμου Διδάκτορα από τα Πανεπιστήμια Αθηνών και Πατρών. Το 2011 τιμήθηκε από τη γαλλική κυβέρνηση για πρώτη φορά στην Ελλάδα με τον ανώτατο τίτλο τιμής του Ταξιάρχη (Commandeur) του Τάγματος του Ακαδημαϊκού Φοίνικα. Σημαντικότερα έργα του είναι το δίτομο *Η μεταρρύθμιση που δεν έγινε* (Ερμής, 1973), *Το εθνικό απολυτήριο, Μια πρόταση που έγινε, Τεκμήρια για την ιστορία* (Ερμής, 1997), *Σχολή Μωραΐτη 1936-2006: Ξεφυλλίζοντας 70 χρόνια παιδείας* (Σχολή Μωραΐτη, 2006). Επιμελήθηκε το δίτομο *Μίλτος Κουντουράς, Κλείστε τα σχολεία* [Εκπαιδευτικά Άπαντα] (Γνώση, 1985). Δημοσίευσε πλήθος μελετών και άρθρων σε πολλούς συλλογικούς τόμους και περιοδικά, ενώ το 2008 εξέδωσε, μαζί με τη Βάσω Βασιλού-Παπαγεωργίου, το ιστορικό βιβλίο-λεύκωμα *Από το κοντύλι στον υπολογιστή* (ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ).

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

Το έργο αυτό έχει τέτοια δομή και εσωτερική σύνθεση ώστε να μπορεί να αποτελεί παράλληλα έγκυρο ενημερωτικό ανάγνωσμα για τον γενικό αναγνώστη, βιβλίο αναφοράς για τον ανειδίκευτο στο θέμα κοινωνικό ή ιστορικό επιστήμονα, βασικό εγχειρίδιο για τον φοιτητή των επιστημών της εκπαίδευσης και εργαλείο δουλειάς για τον ειδικό μελετητή της ιστορίας της εκπαίδευσης στη νεότερη Ελλάδα.

Τα κεφάλαια του βιβλίου ακολουθούν τις καθιερωμένες στον κλάδο χρονολογικές τομές με συμβατικά-συμβολικά όρια το 1833 και το 2000. Ωστόσο η επιδιωκόμενη ερμηνευτική προσέγγιση των βασικών χαρακτηριστικών της νεοελληνικής εκπαίδευσης επιχειρείται και με την εξέταση ορισμένων θεμάτων σε διαχρονικές ενότητες. Ο χρήστης διευκολύνεται εξάλλου με πίνακες, διαγράμματα, ευρετήριο και με ένα εύχρηστο σύστημα εσωτερικών παραπομπών.

Στη θεώρηση της πορείας των πραγμάτων, στις πράξεις και στα κείμενα (τόσο της εκάστοτε εξουσίας όσο και εκείνων που την αμφισβητούν) το βάρος πέφτει στην αναζήτηση του ουσιαστικού τους νοήματος. Γι' αυτό είναι συχνές οι αναφορές σε γεγονότα και πρόσωπα της γενικής ιστορίας ή άλλων επιμέρους κλάδων της, καθώς και η παράθεση εικαστικού υλικού και χαρακτηριστικών αποσπασμάτων από κείμενα κάθε εποχής.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ (αποσπάσματα από τον πρόλογο της επιμελήτριας)

Ο Αλέξης Δημαράς, το 2009, ένα χρόνο μετά την κυκλοφορία του έργου *Από το κοντύλι στον υπολογιστή* –στη δημιουργία του οποίου συνεργάστηκα μαζί του– και 35 χρόνια μετά την έκδοση του μνημειώδους *Η μεταρρύθμιση που δεν έγινε* σχεδιάζει την έκδοση μιας ωριμότερης πλέον ιστορίας της νεοελληνικής εκπαίδευσης. Ένα αναλυτικό τελικό σχέδιο του έργου κατατίθεται στις εκδόσεις Μεταίχμιο τον Μάρτιο του 2011, όταν πλέον η δουλειά του έχει αρκετά προχωρήσει. [...] Ο αιφνίδιος θάνατός του στις αρχές του καλοκαιριού του 2012 ανέτρεψε τα σχέδιά του, αλλά δεν τα ματαίωσε. [...] Το ίδιο καλοκαίρι η οικογένειά του μου παρέδωσε το υλικό το οποίο περιλάμβανε το σύνολο του έργου σε ψηφιακή μορφή και εκτυπώσεις διαφόρων κεφαλαίων πάνω στα οποία παρεμβαίνει και τα επεξεργάζεται μέχρι και λίγες μέρες πριν το τέλος. Υπάρχει χειρόγραφη σημείωση στο τέταρτο κεφάλαιο «τελευταία επεξεργασία 26.5.2012». [...] Ανέλαβα να φέρω σε πέρας το εγχείρημα έχοντας πλήρη επίγνωση όχι μόνο των δυσκολιών του ίδιου του έργου όσο και του βάρους του ονόματος, των υψηλών απαιτήσεων που ο συγγραφέας έθετε για ό,τι επεξεργάζοταν και δημοσίευε, καθώς και της μεγάλης ευαισθησίας του σε θέματα τεκμηρίωσης. [...] Με διαρκή και βασανιστική έγνοια την επιδιωκόμενη από τον Αλέξη Δημαρά πληρότητα του έργου, ελπίζω ότι παραδίδω στους αναγνώστες έναν τόμο όπως εκείνος θα τον ήθελε.